

Lausuntopyyntö OM 7/0212010

Asia: Hovi- ja hallinto-oikeusverkoston kehittäminen

Oikeusministeriön asettama toimikunta on ehdotuksessaan lähtenyt siitä, että muutoksenhakutuomioistuinten toimintaa kehitetään siten, että ratkaisujen laatu paranee ja työ tehostuu entisestään. Tavoitteet ovat hyvät varsinkin, kun oikeudenkäyntien pituudet on todettu Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa oikeusturvaongelmaksi Suomessa. Toimikunnan esitykset eivät kuitenkaan välttämättä luo parempia edellytyksiä muutoksenhakutuomioistuinten työn kehittämiseksi.

Hovi- ja hallinto-oikeusverkoston kehittämisen sijasta olisi keskityttävä enemmän tuomioistuinmenettelyn kehittämiseen.

Toimikunta on pohtinut Rovaniemen hovioikeuden sijaintipaikkakuntaa ja puoltanut sen nykyistä sijaintipaikkaa, Rovaniemeä. Tämä on ainoa oikea ratkaisu ottaen huomioon se, että Rovaniemellä on alan koulutusta ja osaamista. Lapin yliopisto ja eri oikeuslaitokset tekevät tiivistä yhteistyötä, jonka avulla taataan Lapin erityisosaamista edellyttävien asioiden hoito parhaalla mahdollisella tavalla. Lisäksi Rovaniemi sijaitsee keskellä laajaa tuomiopiiriä. Kulkuyhteydet Rovaniemelle ja muille istuntopaikoille ovat hyvät myös julkisten kulkuvälineiden hyödynnettävyyden osalta.

Hovioikeuksien tuomiopiirien tarkistaminen on hyväksyttävissä Lapin osalta. Kainuun käräjäoikeuden siirto Rovaniemen hovioikeuspiiriin toisi tavoiteltua tasoitusta hovioikeuspiirien kokoihin.

Sen sijaan toimikunnan ehdotus hallinto-oikeusverkoston kehittämisestä siten, että Oulun ja Rovaniemen hallinto-oikeudet yhdistettäisiin Pohjois-Suomen hallinto-oikeudeksi, on täysin vailla perusteita ja lyhytnäköistä. Kaavaillun yhdistetyn hallinto-oikeuden sijaintipaikaksi ajateltu Oulu, aiheuttaisi monia ongelmia nimenomaan Lapin alueella.

Toimikunnan esityksen toteutuessa esimerkiksi katselmuksiin kuluisi kaksinkertainen aika. Myös suullisten käsittelyjen järjestäminen vaikeutuisi matkojen pidentymisen takia ja vaarantaisi kansalaisten yhdenvertaisuutta.

Lapin tulevaisuuden näkymät muodostavat suuria haasteita hallinto-oikeuskäsittelyille. Lapin alueella on vireillä paljon matkailuun ja kaivosteollisuuteen liittyviä hankkeita. Rovaniemen hallinto-oikeuden suurin asiaryhmä on muista hallinto-oikeuksista poiketen juuri maankäyttö- ja rakennusasiat. Tämä tilanne on jatkunut jo usean vuoden ajan ja Rovaniemelle tuleva uusi kaivosvirasto lisää entisestään tämän erityisalan asioita.

Alueellista erityisosaamista edellyttävät myös poroasiat ja saamelaisuuteen liittyvät kysymykset, jotka ovat tyypillisiä vain Lapin alueella.

Rovaniemen hallinto-oikeuden toiminta perustuu nimenomaan kokeneeseen työvoimaan, jonka erityisosaamisen siirtyminen Ouluun ei tunnu todennäköiseltä eikä suotavalta.

Rovaniemen hallinto-oikeuden pienelle koolle ei pidä antaa suurtakaan painoarvoa. Tuomiopiiri on maan suurin ja hallinto-oikeuden sijainti tuomiopiirin laajuus huomioon ottaen on alueellisesti taroituksenmukainen. Tuomioistuimen pieni koko ei ole aiheuttanut haavoittuvuusongelmaa menneinä vuosikymmeninä, eikä se sitä aiheuttaisi jatkossakaan.

Rovaniemen vahva asema oikeustieteen keskittymänä takaa koulutetun ja osaavan henkilöstön saannin eri tuomioistuinlaitoksillemme. Rovaniemen oikeusklusterin osana hallinto-oikeus on tärkeä kokonaisuuden kannalta ja se mahdollistaa kokonaisvaltaisen klusterin kehittämisen huomioiden Lapin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan tukifunktio.

Kunnioittaen

Rovaniemellä 13.06.2011

Hannes Manninen
Hallituksen puheenjohtaja

Esko Lotvonen
Maakuntajohtaja